

Ügyszám: NAIH/2016/899/5TV.

Jelentés

Győr Megyei Jogú Város Önkormányzatához érkezett adatigénylés jogellenes megtagadásáról

A Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság (a továbbiakban: Hatóság), az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) 38. § (3) bekezdés a) pontja alapján vizsgálatot indított, mivel egy bejelentő Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata közérdekű adatigénylés teljesítésével kapcsolatos eljárását kifogásolta.

A bejelentő levelében sérelmezte, hogy 2016. január 13-án kelt, Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata Gazdasági és Tulajdonosi Bizottságának 2015. november 3-án megtartott nyilvános ülése hangfelvételének másolatára irányuló közérdekű adatigénylésére az önkormányzattól elutasító választ kapott. A válaszban szereplő indoklás szerint „*a hangfelvétel, mint olyan nem minősül adatnak, jóllehet az közérdekű adatokat foglalhat magában. A hangfelvétel csak az a forma, amiben az adatok megjelennek.*”

Az ügyben a Hatóság az Infotv. 56. § (1) bekezdése alapján 2016. február 16-án felszólította Győr Megyei Jogú Város Önkormányzatát, hogy az adatigénylést haladéktalanul teljesítse. A Hatóság felszólításában foglaltaknak az önkormányzat nem tett eleget. 2016. március 2-án kelt válaszában az önkormányzat vitatta a Hatóság megállapításait, és kifejtette azon álláspontját, hogy Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Möt.) 52. § (3) bekezdése a választópolgárok számára a jegyzőkönyvbe való betekintési jogot enged, de nem szól a másolatkészítés jogáról. A másolatkészítés joga az Infotv.-ből lenne eredeztethető, de az Möt. az Infotv.-hez képest speciális, ily módon az Möt.-ben foglalt jogosultságokra kell figyelemmel lenni. Ha az Möt. (lex specialis) az Infotv.-től (lex generalis) eltérő szabályokat állapít meg, akkora a speciális törvényi előírást kell alkalmazni.

A Hatóság a felszólításaiban kifejtett, alább részletezett megállapításokat, érveket továbbra is fenntartja, és az Infotv. 58. § (2) bekezdés d) pontja alapján további intézkedésként, az Infotv. 59. § (3) bekezdése alapján jelentést tesz közzé a honlapján.

Az Infotv. 3. § 5. pontja értelmében: „*közérdekű adat: az állami vagy helyi önkormányzati feladatot, valamint jogszabályban meghatározott egyéb közfeladatot ellátó szerv vagy személy kezelésében lévő és tevékenységére vonatkozó vagy közfeladatának ellátásával összefüggésben keletkezett, a személyes adat fogalma alá nem eső, bármilyen módon vagy formában rögzített információ vagy ismeret, függetlenül kezelésének módjától, önálló vagy gyűjteményes jellegétől, így különösen a hatáskörre, illetékességre, szervezeti felépítésre, szakmai tevékenységre, annak eredményességére is kiterjedő értékelésére, a birtokolt adatfajtákra és a működést szabályozó jogszabályokra, valamint a gazdálkodásra, a megkötött szerződésekre vonatkozó adat*”. A 6. pont nevesíti meg a közérdekből nyilvános adatok

fogalmát, mely így rendelkezik: *„a közérdekből nyilvános adat: a közérdekű adat fogalma alá nem tartozó minden olyan adat, amelynek nyilvánosságra hozatalát, megismerhetőségét vagy hozzáférhetővé tételét törvény közérdekből elrendeli”.*

Az Infotv. 26. § (2) bekezdése szerint közérdekből nyilvános adat a közfeladatot ellátó szerv feladat- és hatáskörében eljáró személy neve, feladatköre, munkaköre, vezetői megbízása, a közfeladat ellátásával összefüggő egyéb személyes adata, valamint azok a személyes adatai, amelyek megismerhetőségét törvény előírja.

Mindemellett az Infotv. 28. § (1) bekezdése értelmében, ezen adatok megismerésére e törvénynek a közérdekű adatok megismerésére vonatkozó rendelkezéseit szükséges alkalmazni.

Az önkormányzati képviselők és polgármesterek, valamint a köztisztviselők is e rendelkezés hatálya alá tartoznak. A nyilvános képviselő-testületi, illetve bizottsági ülésen, hivatali minőségben történő részvétel pedig a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 2:48. § (2) bekezdése szerinti nyilvános közéleti szereplésnek minősül, melyhez az említett jogszabályhely rendelkezése alapján nincs szükség az érintett hozzájárulására a felvétel elkészítéséhez, valamint az elkészített felvétel felhasználásához. Hasonló elbírálás alá esnek a nyilvános ülésen esetlegesen felszólaló harmadik személyek, úgy mint például a meghívottak, érintettek, továbbá maga a hallgatóság is.

Az Mötv. 46. § (1) bekezdése értelmében a *képviselő-testület ülése nyilvános*. Ez alól csak a 46. § (2) és (3) bekezdések alapján lehet eltérni. A Mötv. 52. § (1) és (2) bekezdései alapján a képviselő-testület üléséről jegyzőkönyvet kell készíteni, mely jegyzőkönyvet a polgármester és a jegyző írja alá. A jegyzőkönyv közokiratnak számít. Ugyancsak a 46. §-ban található a (3) bekezdés következő rendelkezése: *„A választópolgárok – a zárt ülés kivételével – betekinhetnek a képviselő-testület előterjesztésébe és ülésének jegyzőkönyvébe. A közérdekű adat és közérdekből nyilvános adat megismerésének lehetőségét zárt ülés tartása esetén is biztosítani kell. A zárt ülésen hozott képviselő-testületi döntés is nyilvános”.*

A képviselő-testület bizottságainak ülését az Mötv. 60. §-a az alábbiak szerint rendezi:

„A bizottság ülésének összehívására, működésére, nyilvánosságára, határozatképességére és határozathozatalára, döntésének végrehajtására, a bizottság tagjainak kizárására, a bizottság üléséről készített jegyzőkönyv tartalmára a képviselő-testületre vonatkozó szabályokat kell megfelelően alkalmazni azzal az eltéréssel, hogy a kizárásról a bizottság dönt, továbbá a jegyzőkönyvet a bizottság elnöke és egy tagja írja alá. A jegyző tizenöt napon belül köteles a jegyzőkönyvet megküldeni a kormányhivatalnak.”

A képviselő-testület bizottságainak működésére a képviselő-testület működésére vonatkozó szabályokat kell tehát alkalmazni.

Az Mötv. 2. § (2) bekezdése alapján a helyi önkormányzás a helyi közügyekben demokratikus módon, széles körű nyilvánosságot teremtve kifejezi és megvalósítja a helyi közakaratot. Ebbe beletartozik a kép- és/vagy hangfelvétel készítésének joga is, továbbá az, hogy a kép- és/vagy hangfelvétel készítését a nyilvános képviselőtestület, valamint bizottság ülésein a résztvevők mindezt eltérni kötelesek.

A 32/1992. (V. 29.) AB határozat szerint „a fenti értelemben funkcionáló önkormányzathoz mellőzhetetlen, hogy a polgárok az önkormányzat döntéseiről, működéséről tájékozódhassanak. Az önkormányzatnak kötelessége, hogy lehetővé tegye az önkormányzati testületek, különösen a képviselő-testület eljárásának és határozatainak megismerését”.

Az Alkotmánybíróság korábban már megállapította – többek között – a 19/1995. (III.28.), illetve az 57/2000 (XII.19.) AB határozataiban, hogy a nyilvános ülésen bárki az ott jelenlévő más személyek külön engedélye nélkül is készíthet felvételt a képviselő-testület tanácskozásáról, a képviselők megnyilatkozásairól, és azt bármilyen – nem jogellenes – célra felhasználhatja. A fentieket összegezve elmondható, hogy a nyilvános képviselő-testületi, illetve bizottsági ülésen bárki, külön engedély nélkül is készíthet felvételt az ott elhangzottakról, és azt bármilyen – nem jogellenes – célra felhasználhatja.

Az 57/2000 (XII.19.) AB határozat kitér arra is, hogy „a képviselő-testületi ülésekről hangfelvétel készítése [...] nem kötelező az önkormányzatok számára. Ha azonban ilyen készül, akkor az általuk rögzítettek közérdekű adatnak minősülnek. A modern tömegmédiakorszakában a képviselő-testület tagjai tevékenysége feletti demokratikus kontroll ezekkel a technikai lehetőségekkel hatékonyabban valósítható meg.”

Az információs szabadság szempontjából tehát egyformán kezelendő a jegyzőkönyv, illetve a kép- és/vagy hangfelvétel, tehát nyilvánosak, melyek interneten, hirdetőtáblán közzétehetőek, illetve amelyekről egyéni adatkérésre másolatot kell biztosítani. A nyilvános képviselő-testületi ülésen elhangzott képviselői nyilatkozatok, valamint egyéb személyes megnyilvánulások is nyilvános közszereplésnek minősülnek, tehát nyilvános ülés esetén a hozzászólások is nyilvánosak.

A nyilvános képviselő-testületi, bizottsági üléseken történtek, az azokról készült jegyzőkönyvek, videofelvételek az Infotv. 5. § 5. és 6. pontjai alapján közérdekű, valamint közérdekből nyilvános adatok, melyeket bárki megismerhet.

A Hatóság a vizsgálat eredményeként tehát megállapította, mivel az adatigénnyel érintett adatok közérdekű és közérdekből nyilvános adatoknak minősülnek, Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata jogellenesen tagadta meg az adatigénylés teljesítését.

Bízom benne, hogy a fenti jelentés alkalmas lesz az ügyben az információs szabadsághoz fűződő joggal összefüggő jogsérelem orvoslására és a jövőbeni hasonló jogsértések elkerülésére.

Budapest, 2016. március „22”

Üdvözlettel:

Dr. Péterfalvi Attila
elnök
c. egyetemi tanár

